

MTG'97

Mini Triennale Grafiki
KONTYNENTY '97

Mini Triennale Grafiki
KONTYNENTY '97

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
JELENIA GÓRA

Wystawa: Mini Triennale „Kontynenty” w Jeleniej Górze należąca do obszernego programu imprez towarzyszących Międzynarodowemu Triennale Grafiki '97 w Krakowie, jest wyborem około trzystu najbardziej reprezentatywnych grafik z Główniej Wystawy pokonkursowej. Zestawienie w jednym miejscu prac tak różnorodnych, pozwala ogarnąć całość zjawisk zachodzących w obrębie tej dziedziny twórczości, zauważyć tendencje stopniowo zanikające, a także przewidzieć dalsze przemiany sztuki graficznej.

Silnie związana z techniką wykonania grafika, stawiana jest na pograniczu sztuki i rzemiosła. Szybko reaguje na powstanie nowych technologii, przeobraża się i elastycznie podlega wszelkim zmianom, dzięki czemu jako jedyna spośród tradycyjnych sposobów obrazowania oparta się ogólnemu kryzysowi sztuki. Różnorodność prac Triennale uzmysławia, że nastąpiła pewna unifikacja sztuki: grafika przejęła wiele cech malarstwa i rzeźby. Zmienił się także jej format - trudno dziś nazwać „rycinami” ogromne plakaty, obrazy epatujące widza intensywnymi zestawieniami kolorów, albo przestrzenne reliefy na papierze. Rozwój grafiki doprowadził również do przeciwstawienia się jej podstawowej idei - powtarzalności oryginału. Prace na ręcznie wykonanym papierze, z jedynymi w swoim rodzaju elementami doklejanymi lub domalowyanymi, zaprzeczają głównemu sensowi oryginału graficznego, jako istniejącego w kilku lub kilkunastu identycznych odbitkach. Grafika współczesna wyszła więc poza ramy tradycji stając się sztuką pośrednią między malarstwem a rzeźbą. Próba naświetlenia ogólnego obrazu grafiki lat 90-tych może być dokonana w związku z dwoma obszarami, które się w niej zawierają: motywów przedstawionych oraz materii budującej dzieło.

Przegląd prac Triennale według motywów wyobrażonych, pozwala zauważyć, iż grafiki związane z nurtem abstrakcji, zarówno niegeometrycznej, ekspresyjnej, jak i czystej geometrii pojawiają się coraz rzadziej. Wyraźny jest natomiast powrót do przedmiotowości różnych zakresów: realizmu i fotorealizmu, surrealizmu i irracjonalizmu, gdzie dalekie czasem nawiązania do przedmiotu wywołują nowe konotacje. Pojawiają się karykatury, rysunki satyryczne oraz całe opowiadania. Coraz większy staje się też udział słowa pisanego: duże płaszczyzny pokryte są drobnym pismem, co upodabnia je do graffiti na murach. W związku z ich polityczno-muzyczną treścią ten nurt grafiki nazwano „rapem”.

Ograniczenia przedmiotu praktycznie nie istnieją. Grafika współczesna porusza wszystkie tematy, o których sztuka już mówiła. Poprzez grafikę komputerową zaczyna także wkraczać w obszary nowe: niezbadana „rzeczywistość” wirtualnej i możliwości kreowania świata istniejącego poza doznaniem zmysłowym.

Wyłonienie głównych tendencji w zależności od materii, czyli środków graficznego wyrazu, rozpocząć wypada znów od abstrakcji geometrycznej, gdzie przejście od tradycji do nowoczesności jest najbardziej widoczne. Przyznanie honorowego Grand Prix dziełu H. Heblera „Kwadrat V” jest ukłonem w stronę nurtu odchodzącego, nie wnoszącego do sztuki końca lat 90-tych niczego odkrywczego. Tendencje konstruktywistyczne będą oczywiście istniały nadal, ponieważ wynikają z potrzeby jednostek twórczych do prób porządkowania chaosu świata w proste reguły geometrii obrazu, jednakże dzięki zastosowaniu nowoczesnych technik i materiałów nabiorą innego wymiaru. Przykładem z Triennale jest grafika, gdzie tradycyjny obszar barwny zastąpiono naklejonymi płytkami holograficznymi. Płytki pobudzają obraz nowym rodzajem energii - emitowanym w przestrzeń własnym światłem - symbolem industrialnego świata. Geometryczne wizje tworzy również grafika komputerowa, wychodząca poza dostępny zmysłowo wymiar przestrzeni. Grafikę współczesną charakteryzuje duży udział technik fotograficznych, a nawet utożsamienie fotografii z grafiką (wystawienie fotomontażu Akiry Komoto).

Pojawienie się fotografii na konkursie graficznym świadczy o nowym zrozumieniu postępu technik graficznych, którego jednym z etapów byłaby właśnie fotografia.

Grafika jest dziedziną techniki zajmującą się sposobem zapisu ilustracji. O ile tradycyjna grafika używała do owego „zapisu” dłuta, ryłca lub kwasu, fotografia „zapisuje” przy pomocy światła. Rolę metalowej lub drewnianej płyty spełnia klisza, a ryłca - światło w odpowiednim natężeniu. Przy wykonywaniu odbitki główną rolę ponownie odgrywa światło oraz związki chemiczne.

Fotografia stała się zupełnie odrębną dziedziną sztuki, jednakże w linii prostej wywodzi się przecież z idei graficznej: istnienia negatywu oraz pozytywnych odbitek, z których każda jest oryginałem. Problem pozytywnych odbitek kieruje uwagę na niewątpliwą ciekawostkę Triennale '97, czyli obecność na wystawie kserokopii jako dzieł grafiki. Co prawda kserografia nie spełnia wymogu istnienia negatywu w grafice ponieważ odbitki wykonuje się bezpośrednio z oryginału pozytywnego, jednakże daje ona możliwość wielonakładowego reprodukowania, praktycznie aż do granic absurdu. W nieskończoność powielać można „oryginały”, co jak się zdaje jest spełnieniem marzeń o identyczności kolejnych odbitek bez pogarszania ich jakości.

Osobną grupą prac obecnych na Mini Triennale „Kontynenty” są dzieła grafiki artystycznej wykonane zgodnie z wymogami technik tradycyjnych: akwaforty, suchej igły, mezzotinty. Są to techniki bardzo trudne, wyrażone, wymagające od artysty nie lada mistrzostwa, zwłaszcza, że odbitki powstają na olbrzymich formatach. Fakt powstawania prawdziwych arcydzieł dobrego rzemiosła w dzisiejszych czasach jest zjawiskiem bardzo pozytywnym.

Doskonale warsztatowo są zwłaszcza mezzotinty przedstawiające fragmenty rzeczywiste, wydobywane z ciemności delikatnym światłem. Dzięki zobrazowaniu rzeczywistości realnej wirtuozeria techniczna tych grafik może być w pełni odebrana, a niezwykłość gry światła i cienia - doceniona.

Przegląd prac Triennale '97 ukazuje wielokierunkowość tendencji współczesnej grafiki. Niejednorodność stylów, nurtów, technik, tematów to obraz dzisiejszej kultury na całym świecie.

W sztuce nastąpiła pełna unifikacja stylowa twórców. Rozpoznanie narodowości artysty na podstawie jego dzieła jest prawie niemożliwe (chyba, że dziełem jest np. portret reprezentanta rasy).

Pojęcie szkół narodowych straciło właściwie znaczenie. Każdy artysta stara się wyjść poza ramy tradycji sztuki, pośród której wyrastał. Japończycy korzystają z wzorców zachodnioeuropejskich, natomiast twórcom z Europy czy Ameryki coraz bliższa staje się duchowość Wschodu i Wschodni sposób obrazowania ze skłonnością do syntezy i ujmowania przedstawianych zjawisk w kategoriach kosmicznych.

Joanna Kozioł

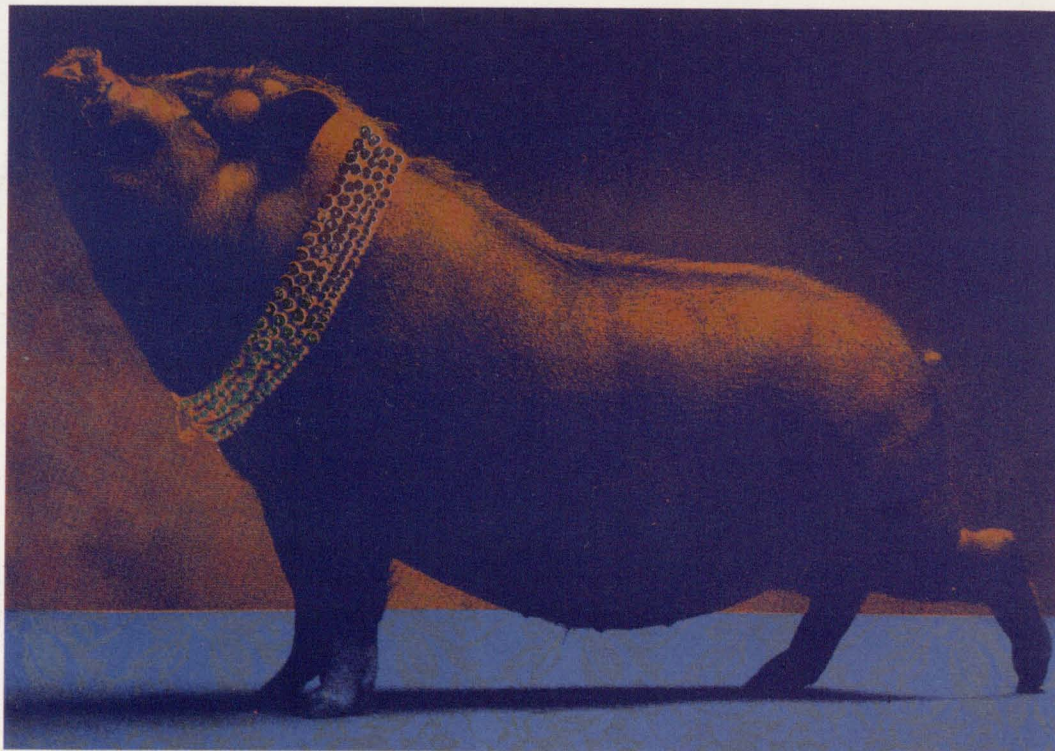
A M E R Y K A
ARGENTYNA

Javier
MAZZEO

S/T nr X
colograf, litografia
56,5 x 77 cm

A M E R Y K A
KANADA

Ursula
KNIGHT

Podążaj za swym szczęściem
serigrafia
57 x 40,5 cm

A M E R Y K A
MEKSYK

Victor Manuel Hernandez
CASTILLO

Dla tych, którzy się poniżyli
akwaforta, akwatinta
75 x 60,5 cm

A Z J A
CHINY

Chaoyang
ZHANG

Okno nocą
akwaforta
73 x 46,5 cm

A Z J A
JAPONIA

Kenta
NAKATSUKA

10 centymetrów kwadratowych ziemi
akwaforta
70 x 70 cm

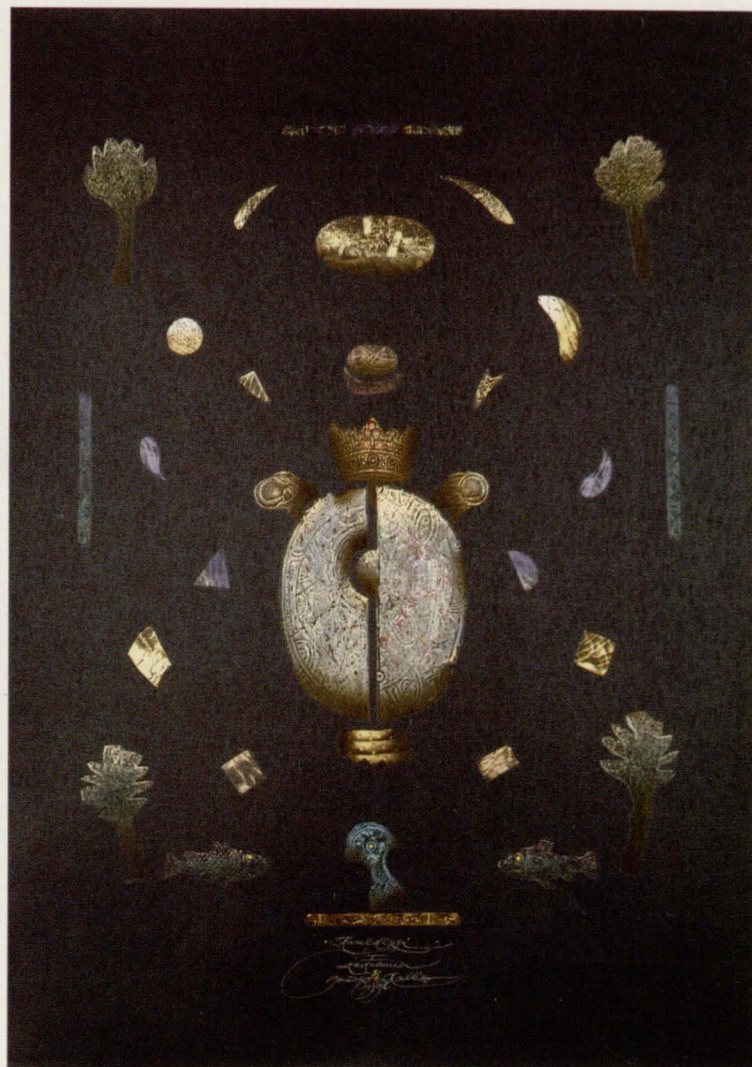
A Z J A
KOREA

Min-Kyeong
Lee

Inna sytuacja
drzeworyt
101 x 101 cm

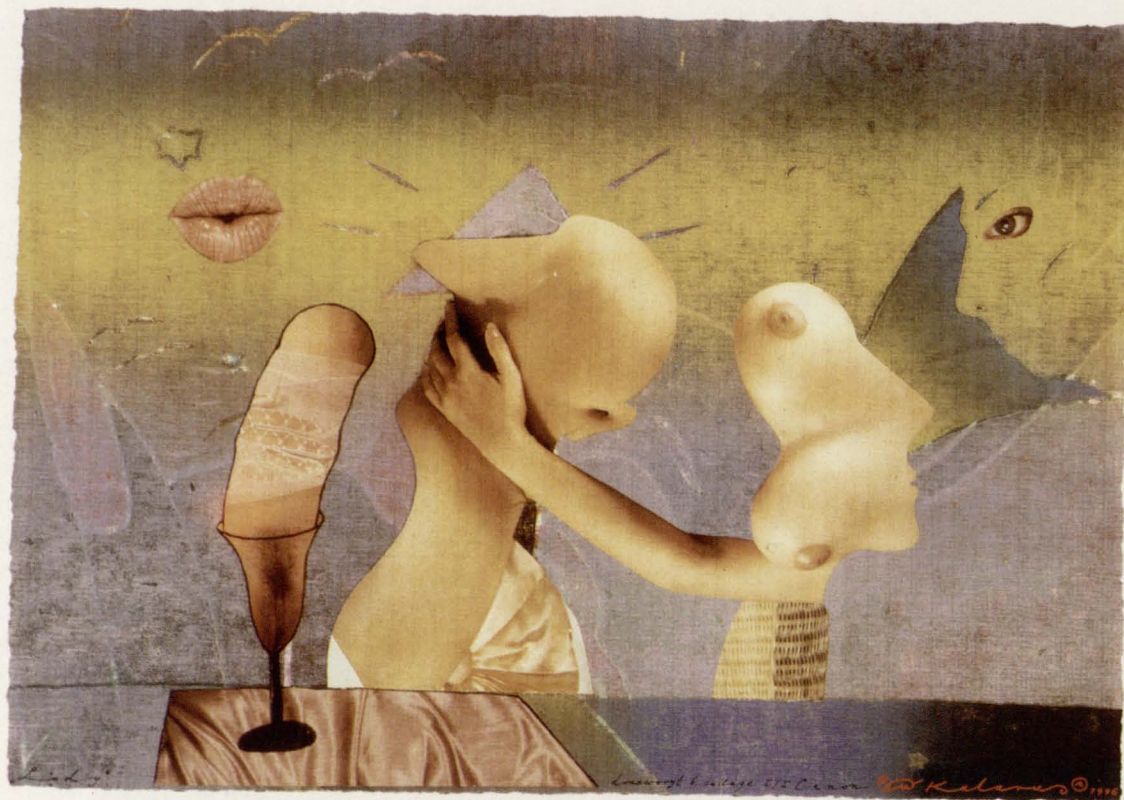
E U R O P A
ŁOTWA

Gunars
KROLLIS

Królewskie ogrody
akwaforta
63 x 87cm

E U R O P A
POLSKA

Roman
KALARUS

Lody
technika mieszana
84 x 59 cm

E U R O P A
WŁOCHY

Elena
MOLINARI

Arbol en potes
ksylografia
75 x 109,5 cm

The Exhibition Mini Triennial „Continents“ in Jelenia Góra, which belongs to a wide programme connected with The International Print Triennial '97 in Cracow, presents about three hundred graphic works chosen from the Main Exhibition.

The presentation of so many different works makes it possible to see a complex view of contemporary print today, notice the disappearing tendencies and foresee the further changes of graphic art in future.

Print, closely connected with technical workmanship, is often placed on a border between art and craft. It reacts immediately to new technologies, it changes flexibly and on the contrary to other disciplines, it is resistant to art crisis.

The various works of the Triennial show that a certain unification of art appeared - print took many features characteristic for painting and sculpture. Its format also changed - it is difficult to call a „plate“ large posters, or pictures which strike by intensive combinations of colours, or spatial relieves on paper. Development of print turned to be in contradiction with the basic idea of print - repeatability of the original work. Some works do not exist in a few or several identical copies, because they appear on handmade paper and they have unique elements painted or stuck on the original. Modern print crossed the frames of tradition and became something intermediate between painting and sculpture.

When speaking about the print of the nineties we may take to consideration two criteria: the motives presented and the matter the work is made of.

As far as the motives are concerned we may notice that graphic works connected with abstract stream /pure geometric, non geometric and expressive/ are slightly rare. Yet, we can clearly observe coming back to object in realistic, photo-realistic and surrealist works, where even far associations with the object cause new connotations. Caricatures, cartoons and whole „stories“ appear in these contemporary graphic works. More frequently we meet written words - large handwritten surfaces recalling graffiti. Prints, inspired by music and involved in politics got a name „rap“.

In fact, limits do not exist - all the subjects concerning art have their reflexion in contemporary print. New areas, not penetrated, connected with virtual „reality“ and possibilities of creating worlds which exist out of senses, are explored at present by computer print.

Taking to consideration main tendencies according to means of expression, it is right to say about geometric abstraction. The Honourable Grand Prix was granted to Hebler's „Square V“ to show appreciation for departing and not innovative for the art of the nineties direction.

The Constructivistic tendencies will evidently exist because they reflect the artists' need to organize chaotic world in a picture according to simple rules of geometry, but by using modern techniques and materials they will gain a new dimension. One of the examples from the Triennial - a work where the colour area was covered with hologrammes which stimulate the picture with new kind of energy - with own light - a symbol of industrial world. Geometric visions are also created by computer print - it is like going out of the sensual dimension of space. Photographic techniques, or even identification with photography, are characteristic for contemporary print (Akira Komoto's photo-montage).

The appearance of photography at the print competition is a sign of new understanding of print techniques, where the photography is one of the stages.

Print is a discipline dealing with recording the illustration. In traditional print techniques: a chisel, an etching needle or acid were used for that „record“, whereas photography „records“ by light. Instead of metal or wooden board there is a plate, instead of etching needle - the light and chemical combinations.

Photography became totally independent discipline, however it can be derived from the graphic idea of existence the negative and positive prints, where each of them is the original.

Undoubtedly, a curiosity at the Triennial '97 was fact, that photocopies (Xerox) were presented as graphic art works.

Indeed, photocopy does not fulfil the requirement of negative, which is basic for graphic art, because the print is made of positive original, but it gives a possibility of reproduction on an absurdly large scale. It is possible to copy „the originals“ to infinity and this seems to be a fulfilment of a dream about ideal copies of perfect quality.

A separate group of works presented at the Mini Triennial are these done according to traditional print techniques: etching, dry point, mezzotint. These are difficult and subtle techniques, requiring mastery, especially when the prints are of large formats. The fact that real masterpieces of a good craft are made nowadays is worth appreciation. Technically perfect are particularly mezzotints, presenting fragments of reality drawn out from darkness by the light. Technical virtuosity can be clearly observed and an unusual game of light and shadow can be fully appreciated, because the works present reality.

A survey of the Triennial's works present variety of tendencies in contemporary print. Heterogeneous styles, streams, techniques, themes show a picture of present culture all over the world. We may speak about unification of styles. It is almost impossible to recognize the nationality of the artist on the ground of his work (unless the work is a portrait of a representative of his race).

The idea of national schools lost its real meaning. Every artist wants to cross the frames of his native tradition. The Japanese use West-European patterns and artists from Europe or America are attracted by Eastern spirituality, complexity and tendency to present the world in universal categories.

Joanna Koziol

WYSTAWA ORGANIZOWANA W RAMACH PROGRAMU
MIĘDZYNARODOWEGO TRIENNALE GRAFIKI, KRAKÓW '97

Komisarz generalny - WITOLD SKULICZ

Komisarz wystawy - MONIKA NOWAK

Zdjęcia - ADAM WIERZBA

Wydawca katalogu - BWA Jelenia Góra, ul. Długa 1

Dyrektor - JANINA HOBGARSKA

Projekt graficzny - BOGUMIŁA TWARDOWSKA - ROGACEWICZ

Tłumaczenie - HANNA KOROLCZUK

ISBN: 83-907995-2-9

Druk: Oficyna Wydawnicza RCK w Jeleniej Górze

